

1664'te "Le Tartuffe", 1959'da "Tartüf 59." Yıl 2008, Mask-kara Tiyatrosu, Yılmaz Onay'ın dramaturjisi ve Orhan Kurtuldu'nun rejisörlüğünde, Moliere'in ünlü karakteri Tartüf'ü sahneye taşıyor. "Velev ki Tartüf"...

sol (HABER MERKEZİ) Moliere'in 1664'te yazdığı, Nâzım Hikmet'in 1959'da "Tartüf 59" adıyla dönemin Türkiye'sine uyarladığı "Le Tartuffe", Mask-kara Tiyatrosu'nun 15'inci yılında sahnede yeniden hayat buldu. "Velev ki Tartüf" oyunu her cumartesi saat 20.00'de, her pazar saat 16.00'da Aksaray'daki Su Gösteri Sanatları Sahnesi'nde sergileniyor.

Dramaturjisini Yılmaz Onay'ın ve rejisörlüğünü Orhan Kurtuldu'nun yaptığı oyunda, Renan Bilek, Toygun Ateş, Nazif Uslu, Özlem Toptaş Menligil, Uygur Erol, Tuna Öztunç, Seda Kement, Zeynep Aydemir, Volkan Çolpan, Mehmet Bilen ve Recep Yener rol alıyorlar. Yapımcılığını Nurhan Uslu'nun üstlendiği oyunun genel sanat yönetmenliği Nazif Uslu'ya ait. Sahne tasarımı Cengiz Çakıcı, kostüm tasarımı Zeynep Aydemir, müzik ve remixleri Renan Bilek, ışık rejisi Yüksel Aymaz imzasını taşıyor.

'Biz balonlarını patlattık, sıra sizde'

Nazif Uslu yönetimindeki Mask-kara Tiyatrosu'nun sahnelediği oyununun basın galasına, Nakliyat-İş Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu, Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Celalettin Aykanat, Atatürkçü Düşünce Derneği Çorlu Şubesi Başkanı Yüksel Gür, DSP il yönetimi temsilcileri, TKP MK üyesi Süleyman Baba, Nâzım Hikmet Kültür Merkezi yöneticisi Tunç Tatoğlu, tiyatro oyuncusu Deniz Gökçer ve Serpil Tamur, yönetmen Aram Güteryüz, eleştirmen Yaşam Kaya, senarist Kubilay Zerener ve devlet tiyatrosu oyuncularının da aralarında bulunduğu, sanat ve siyaset dünyasından birçok isim ve basın mensupları katıldı. Mask-kara Tiyatrosu oyuncuları, oyunun finalinde Yılmaz Onay, Orhan Kurtuldu ve teknik ekibe birer plaket vererek teşekkür ettiler.

Oyunun rejisörlüğünü yapan Orhan Kurtuldu, konuşmasında, halkı uyutarak iktidara hizmet eden Tartüf'lerin her dönem var olduklarını ve olacaklarını, ancak onları yenmenin yollarının da her zaman mümkün olduğunu söyleyerek, "biz bu akşam burada, bu iktidarın balonunu söndürdük, şimdi sıra sizde" dedi.

Oyunun ardından düzenlenen kokteylde görüş aldığımız Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Celalettin Aykanat, oyunun günümüz iktidar yapısını ve ılımlı İslam anlayışını gözler önüne sererek, "din toplumlar üzerinde bir afyondur" önermesini doğruladığını söyledi. Aykanat, oyundaki rollerin bugün var olan gerçek kişilere benzediğini, özellikle ılımlı İslam göndermelerinin oldukça başarılı olduğunu belirtti.

17. yüzyıldan günümüze Tartüf yine sahnede

Yazıldığından bu yana güncelliğini koruyan oyunda Moliere'in ana karakteri olan Tartuffe, Nâzım Hikmet'in 1959 uyarlamasında "Tartüf 59" adını alıyor. Yeni Tartüf, 17. yüzyıldan 60'ların Türkiye'sine kadar uzanmış, din kurumunun temsilciliğini yapan ve halkı uyutarak iktidarın emellerine hizmet eden bir karaktere bürünmüştür.

Nâzım'ın Tartüf'ü, 2000 yılında Yılmaz Onay'ın katkılarıyla güncel bir adım daha yaklaşıyor. Bu kez oyunda Aziz Nesin ve Sivas katliamı da var. "Velev ki Tartüf", yazarlarının iktidar tarafından cezalandırılmayı göze alarak ortaya koydukları bir sesleniş. Bu kez Müslüman bir karaktere bürünen Tartüf soruyor: Du bakali n'olucak? Onunla mücadele eden sınıf adına işçi Dorina yanıtlıyor: Biz oldukça bu mücadele sürececek...

'Velev ki Tartüf, n'apacaksın?'

Tartüf dindar, Tartüf iyilik yolunda ne gerekiyorsa yapar, Tartüf hak yolunda acı çekmeye hazır, Tartüf olmasa insanlar rehbersiz bin perişan. Tartüf bu, "sizin iyiliğiniz ve demokrasi ve adalet ve kalkınma

uğruna" kendini feda etmekten çekinmeyen. Ama Tartuf turlu yalan dolanla halkı kandıran da. Bir elinde tespihi, diğer elinde tek tek topladığı kozlarla, Tartuf halka yutturulan zoka.

Tuna Öztunç görünüyor önce sahnede. Tartuf, efendisinden (Nazif Uslu) icazet alıyor ve yanında uşadığıyla Orgon'un (Toygun Ateş) evine yerleşiyor. Amacı Orgon'un ailesine girmek ve servetini de, iktidarını da ele geçirmektir. Uşadığı "bizim Tartuf" (Renan Bilek) elindeki bavulunda turlu icatlar taşıyor. Bunlar, insanlığı uyutmada, şantajda ve kandırmada en iyi silahlarıdır.

Evine yerleştikleri Orgon iktidardır. Varsıldır, sermayedir. Bir yanda akıl, yetenek ve gücü elinde bulundurur güya, öte yandan Tanrı'nın sesini duyduğuna inanacak kadar hazırdır kandırılmaya. "Bizim Tartuf", kendisine yol gösteren ana karakteri de oyunlarımla tuzağa düşürecek ve "demokrasi, hak, hukuk" derken oybirliğiyle ailenin rehberliğine seçilecektir. Kurnaz eşi (Seda Kement) ve saf aşık kızı (Zeynep Aydemir), çıkarları uğruna mücadeleden sıvışveren oğlu (Mehmet Bilen), kargaşa günlerinde ortada bitiveren "ben demiştimmci sosyal demokrat" kayınbiraderi (Uygur Erol) ve oyunun merkez karakteri olan evin hizmetçisi "işçi" Dorina'sıyla (Özlem Toptaş Menligil) Oregon ailesi, Tartuf'un oyunları sonucu her şeyini kaybetme noktasına gelir.

İşçi Dorina iş başında

Herkes Tartuf'un oyununa geliyor, ona kanıyor da, Dorina, ah o akıl küpü hizmetçi Dorina, işte o, ilk günden itibaren bir turlü inanmıyor Tartuf'un iyilik için o evde bulunduğuna. Hoş kafasına iktidarı koymuş olan Tartuf, ilk zamanlar Dorina'yı da durduracak kozlar yaratıyor. Ancak, "zincirinden başka kaybedecek hiçbir şeyi yok" işçi Dorina'nın. Sonunda Tartuf'ü tuzağa düşürerek aileyi kurtarmanın yolunu buluyor. Son sözünü haykırıyor sahnenin ortasında: Biz işçiler oldukça bu mücadele sürecek...

Su Gösteri Sanatları Sahnesi:

Adres: Gureba Hüseyin Ađa Mahallesi Vezir eşmesi Sokak No:3 Aksaray (212) 621 45 53

Yazan : Sol Haber Portalı

Tarih : arşamba, 26 Kasım 2008 10:00

Yazı kaynak linki: <https://haber.sol.org.tr/content/velev-ki-tart%C3%BCf%E2%80%A6>